

ศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย

A Study of the Teaching on the Law of Kamma in the Legend of Māleyya Thera

พระวุฒิพงษ์ ฐิตสีโล

รวีโรจน์ ศรีคำภา, พระครูสุนทรธรรมนิทัศน์

Phra Wutthipong Thitasilo

Raveeraj Srikhampha, Phra Khru Sunthon Thammanithat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phree Campus

สมหวัง แก้วสุฟอง

Somwang Kaewsufong

Chiangmai Mai University

Email : Wutthipong.Inpan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของพระมาลัย 2) เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา 3) เพื่อวิเคราะห์คำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากคัมภีร์พระไตรปิฎก หนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า

1. เรื่อง พระมาลัย มีเนื้อสาระที่มีส่วนคล้ายกับพระสูตรสาเลยยกสูตร และเวรัญชกสูตรที่กล่าวถึงเหตุปัจจัยให้สัตว์บางพวกในโลกนี้ที่ประพฤติดุกรรมได้ไปเกิดในอบาย ทุกติ วินิบาต นรก และที่ประพฤติดุกรรมได้ไปเกิดในสุคติสวรรค์ โดยการเล่าเรื่องผ่านพระมาลัยที่มีบุญญาธิการมาก มีปรีชาญาณเฉลียวฉลาดหลักแหลม มียศบริวารเป็นพระชีนาสพผู้ประเสริฐ ได้ลงไปโปรดสัตว์นรก และขึ้นไปโปรดชาวสวรรค์ เนื่อง ๆ ได้นำข่าวสารมาบอกยังเมืองมนุษย์ว่า เรื่องนรกสวรรค์มีจริง และขอให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท เร่งทำบุญกุศลด้วยการให้ทาน รักษาศีล 5 อยู่เป็นนิจ สมาทานอุโบสถศีล เจริญสมณะและวิปัสสนาอย่าได้ขาด ก็จะได้เกิดทันศาสนาพระศรีอริยเมตไตรยบรมพงษ์โพธิสัตว์เจ้า ซึ่งจะมาตรัสในมนุษยโลกในอนาคตกาลเบื้องหน้า

2. กฎแห่งกรรม เป็นการกระทำที่ประกอบไปด้วยเจตนาถือว่าเป็นกรรมทั้งสิ้น กรรมจึงเป็นคำกลาง ๆ มองในแง่ลักษณะว่าดีหรือชั่วก็ได้ กรรมดีก็มี (กุศลกรรม) กรรมชั่วก็มี (อกุศลกรรม) การทำกรรมมีอยู่ 3 ทาง คือ ทางกาย เรียกว่า กายกรรม ทางวาจา เรียกว่า วาจกรรม และทางใจ เรียกว่า มโนกรรม ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญาสอนให้มีเหตุผล โดยใช้ศรัทธาเป็นต้นนำ มี 4 ประการ เกี่ยวข้องกับกรรม 4 ประการ คือ 1. กัมมสัทธา เชื่อกรรม, เชื่อกฎแห่งกรรม, เชื่อว่ากรรมมีอยู่จริง 2. วิปากสัทธา เชื่อวิปาก, เชื่อผลของกรรม, เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง 3. กัมมัสสกตาสัทธา เชื่อความที่สัตว์มีกรรมเป็นของของตัวเอง 4. ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อ

ความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ในการพิจารณาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า กรรมมีอยู่จริงสามารถส่งผลให้มนุษย์และเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายให้เสวยวิบากในลักษณะที่แตกต่างและไม่เหมือนกัน

3. คำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยที่กล่าวถึงเหตุปัจจัยให้มนุษย์บางพวกได้ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก และสวรรค์ เป็นต้น เพราะได้ประพฤติธรรม ทำความดี (กุศลกรรม) และประพฤติอธรรม ทำความชั่ว (อกุศลกรรม) ทั้ง 2 อย่าง เป็นความประพฤติที่แสดงออก 3 ทาง ได้แก่ 1. ทางกาย 2. ทางวาจา 3. ทางใจ และในเรื่องพระมาลัยยังสามารถเชื่อมโยงตามหลักการให้ผลของกรรมโดยใช้หลักกรรม 12 เป็นเหตุจำแนกผลของกรรม จากการวิเคราะห์คำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ 1. หลักโอวาทปาติโมกข์เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติ 3 ข้อ คือ การละบาปทั้งปวง ทำความดีให้ถึงพร้อม และการรักษาจิตใจให้ผ่องใส เพื่อไปสู่เป้าหมายของชีวิต ไม่ว่าจะดำรงตนอยู่ในบทบาทหน้าที่ใด หากยึดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจย่อมเกิดความผาสุกทุกเมื่อ 2. หลักเทวธรรม ธรรมอันทำให้บุคคลเป็นเทวดา คือ หิริ ได้แก่ ความละอายแก่ใจ และโอตตปะ ได้แก่ ความเกรงกลัวต่อบาป ดังนั้น คำสอนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในพระมาลัยอย่างชัดเจน เรื่องราวที่มุ่งสื่อถึงกรรม และวิบากกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ

คำสำคัญ: กฎแห่งกรรม, พระมาลัย

Abstract

The thesis entitled “A Study on the Law of *Kamma* in the Legend of *Māleyya Thera*” consisted of the following objectives: 1) to study the background of the legend of *Māleyya Thera*; 2) to study the law of *kamma* in Buddhist scriptures; and 3) to analyze the teaching on the law of *kamma* in the legend of *Māleyya Thera*. The study was a documentary research by studying the *Tipiṭaka*, books, documents, and related research works. The results of the research are as follows:

1) The legend of *Māleyya Thera* has a content that is similar to *Sāleyyakasuttam* and *Verañjakasuttam* which mentions about the cause and condition why some beings on the dissolution of the body, after death, reappear in states of deprivation, in an unhappy destination, in perdition, even in hell, as well as those who reappear in a happy destination, even in the heavenly world. The story portrays the life of the monk, *Māleyya Thera*, who repeatedly visited the good life in heavens and the suffering in hells using his supernatural power and knowledge, who brought back to the human world a message on the existence of hell and heaven, and that in order to meet and listen to the future Buddha, *Metteyya*, and attain enlightenment, all human beings should make merits through *dāna* (giving), observe

the five and eight precepts, as well as practicing both *samatha* (concentration) and *vipassanā* (insight) meditation.

2) *Kamma* is an action driven by intention, therefore, *kamma* is a neutral term that can be both *kusala-kamma* (wholesome action) and *akusala-kamma* (unwholesome action). There are 3 kinds of *kamma* which are: 1) *Kāya-kamma* (bodily action); 2) *Vacī-kamma* (verbal action); and 3) *Mano-kamma* (mental action). Buddhism is a religion of wisdom based on reason together with *saddhā* (faith). There are 4 kinds of *saddhā* associated with *kamma* which are: 1) *Kamma-saddhā* refers to the belief in *kamma*; 2) *Vipaka-saddhā* refers to the belief in the consequences of *kamma*; 3) *Kammassakatā-saddhā* refers to the belief in the individual ownership of *kamma*; and 4) *Tathāgatabodhi-saddhā* refers to the belief in the enlightenment of the Buddha. In contemplating and analyzing each phenomenon, it reveals the existence of *kamma* and how it can affect humans and all living beings to meet the consequences of their actions in different ways.

3) The teaching on the law of *kamma* in the legend of Māleyya Thera is mentioned through portraying the cause and condition why some beings on the dissolution of the body, after death, reappear in states of deprivation, in an unhappy destination, in perdition, even in hell, as well as those who reappear in a happy destination, even in the heavenly world, this is due to their *kusala-kamma* (wholesome action) and *akusala-kamma* (unwholesome action) through 3 kinds of action: bodily, verbal, and mental. In the legend of Māleyya Thera, the consequences of *kamma* can be linked to the 12 classification of *kamma* as follows: 1) *Ovādapāṭimokkha* (the fundamental teaching) as the framework for practice i.e., not to do any evil, to do good, and to purify the mind. These 3 practices are the refuge for the mind that whatever role one has, they will lead to happiness which is the goal of life; and 2) *Devadhamma* refers to the virtues that make divine consisting of *Hiri* (moral shame) and *Ottappa* (moral dread). Therefore, the teachings related to the law of *kamma* in the legend of Māleyya Thera emphasize the importance of *kamma* and the consequences of *kamma* of all human beings.

Keywords: the Law of *Kamma*, Māleyya Thera

บทนำ

เรื่องพระมาลัยสูตร เป็นเรื่องที่คนไทยรู้จักดีในหมู่ชาวพุทธทุกคน แต่ไม่ทราบถึงความเป็นมาของพระมาลัยสูตรที่แน่ชัด และก็ไม่มีใครทราบว่าพระมาลัยสูตรนี้ใครเป็นผู้แต่ง พระอนุชานันทราชชน ให้คำอธิบายว่า คำเรื่อง

เดิมเป็นภาษาบาลี ชื่อมาลัยยสูตร เป็นคัมภีร์นอกนิบาต มีหลักธรรมต่าง ๆ ในพระไตรปิฎก มีคติในทางมหาญาณ มีความเข้าใจว่ามีพระภิกษุรูปหนึ่ง อยู่ในประเทศศรีลังกา เป็นผู้แต่งพระมาลัยยสูตร เป็นภาษาบาลีเมื่อประมาณปี พ.ศ. 1696 เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร, 2515: 166) ได้กล่าวไว้ว่า พระมาลัยคำหลวง คำโคจรเดิมเป็นภาษาบาลีชื่อ พระมาลัยยสูตร ก่อนที่จะตั้งกรุงสุโขทัยเมื่อประมาณ 100 ปี ส่วนความเชื่อของพุทธศาสนิกชน พุทธบริษัท ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา เรื่องนรก สวรรค์ บาป บุญ โลก ของพระศรีอริยมะตไตรย นั้น ชาวพุทธทั้งหลายก็ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ประกอบไปด้วยบุญและกุศล การสร้างบุญบารมีก็หวังที่จะไปเกิดในสรวงสวรรค์ หวังจะได้ไสยความสุข และที่สำคัญจะได้เกิดทันศาสนาพระศรีอริยมะตไตรย ถึงแม้ว่าจะไม่พบหลักฐานใดที่แท้จริงเกี่ยวกับที่มาของผู้แต่งเรื่องพระมาลัยยสูตร แต่ก็มีอิทธิพลอย่างมากต่อชาวพุทธในเรื่องของความเชื่อ คงจะเห็นได้จากหลักฐานทั่วไปทางด้านจิตรกรรมตามฝาผนัง อุโบสถ ฝาผนังวิหาร ฝาผนังศาลา การเปรียญ กำแพงวัดภายในวัดต่าง ๆ ที่มีแต่ภาพวาดประติมากรรม เกี่ยวกับพระมาลัยโปรดสัตว์ จำนวนวรรณกรรมพระมาลัยยสูตรที่ชาวพุทธทั้งหลาย ได้สร้างถวายตามวัดต่าง ๆ มีจำนวนมากมาย มีเกือบทุกวัด อีกทั้งพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ก็ยังนิยมสร้างหนังสือ เรื่องพระมาลัยยสูตร ถวายวัดต่าง ๆ ที่ตนไปทำบุญในวัดที่ตนศรัทธา จุดมุ่งหมายของการสร้างภาพจิตรกรรม หนังสือเรื่องพระมาลัยยสูตรนี้ ก็เพื่อหวังจะได้ไปเกิดทันพระศาสนา พระศรีอริยมะตไตรย เพราะชาวพุทธมีความเชื่อว่า ในศาสนาพระศรีอริยมะตไตรยนี้ จะมีแต่ความสุข มีแต่ความเจริญ สะดวกสบาย ปราศจากความทุกข์ และพระศรีอริยมะตไตรย จะลงมาเทศนาให้กับพุทธศาสนิกชน เข้าถึงพระนิพพาน หลุดพ้นจากกิเลสได้ทั้งปวง ได้พบกับความสุขที่แท้จริง

พระมาลัยยสูตรแต่งเป็นภาษาไทย แทรกภาษาบาลีเล็กน้อยในบางแห่ง ลักษณะคำประพันธ์เป็นร้อยสุภาพ บางตอนคล้ายกาพย์ยานี มีคาถาบาลีสั้น ๆ แทรกอยู่หน้าบทมีโครงสร้างตอนบทไหว้ครู และตอนท้ายของเรื่อง การดำเนินเรื่องราบรื่นมีเหตุผล และเป็นขั้นตอนดี กวีใช้บทสนทนาทำนองปุจฉา-วิสัชนา ระหว่างพระอินทร์กับพระมาลัย ทำให้ทราบว่าเทวดาแต่ละองค์ได้ทำบุญ ทำกุศลอะไรมาบ้างก่อนที่จะได้มาเกิดเป็นเทวดา และบทสนทนายระหว่างพระศรีอริยมะตไตรยกับพระมาลัยจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดกำลังใจที่จะกระทำความดี เพื่อที่จะได้อยู่ในโลกที่มีแต่ความสุข (สายใจ อินทธีมพรรย์, 2528: 53)

ศาสนาพระศรีอาริย์ มีอยู่ในคัมภีร์เรียกว่า “มาลัยยสูตร” ซึ่งเนื้อเรื่องกล่าวถึงพระเถระองค์หนึ่งชื่อว่า “พระมาลัย” ว่าเกิดในเกาะลังกา สำเร็จพระอรหัตตผลมีฤทธิ์เชี่ยวชาญ สามารถลงไปในเมืองนรก ดับไปนรก ทูบหม้อทองแดง ฯลฯ ช่วยสัตว์นรกในพ้นจากทรมาน สามารถเหาะขึ้นไปเมืองสวรรค์เอาดอกบัวบูชาพระจุฬามณีเจดีย์ ได้สนทนากับพระศรีอาริย์ และพระมาลัยก็บอกว่า ชาวเมืองมนุษย์ร่ำร้องอยากเกิดในศาสนาพระศรีอาริย์กันทั่วไป พระศรีอาริย์จึงสั่งให้พระมาลัยมาบอกชาวโลกเป็นใจความสำคัญว่า ให้หมั่นทำบุญ ให้ทาน รักษาศีล ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติเรื่องพระเวสสันดรชาดก ซึ่งมีคาถาอยู่พันคาถาให้จบภายในวันเดียว และในการเทศน์นั้นต้องถวายดอกบัวต่าง ๆ อย่างละพันดอกแล้ว ก็จะได้พบศาสนาพระศรีอาริย์ (ขุนวิจิตรมาตรา, ม.ป.ป.: 338)

พระมาลัยยสูตร เป็นความเชื่อของพุทธศาสนิกชนคนไทย มีความศรัทธาในการฟังเทศน์เรื่องพระมาลัยยสูตรทั่วทุกภาคของประเทศไทย ทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน และภาคกลาง ก็ยังมีความศรัทธา จัดให้มีการเทศน์พระมาลัยยสูตรนี้กันเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในจังหวัดอุดรธานี ก็จัดให้มีเทศน์ในเทศกาลต่าง ๆ เกือบ

ทุกวัดกันอยู่เสมอ เช่น การเทศน์มหาชาติเวสสันดรชาดกนั้นที่ขาดไม่ได้เลยก็จะต้องจัดให้มีการเทศน์พระมาลัยสูตร นี้เสียก่อน 1 วัน นั้นจะจัดเทศน์มหาชาติตั้งแต่วันสารทไทย เดือน 10 จนถึงวันลอยกระทงเดือน 12 จึงถือเป็นประเพณีสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาที่สอนให้คนสนใจในเรื่องของกฎแห่งกรรม ทำความดี ละเว้นการทำความชั่ว เช่นเดียวกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ ในเรื่องพระมาลัยสูตรนี้ จึงถือว่าเป็นมรดก ที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ และนำไปเผยแพร่ให้คนรุ่นหลังจะได้ศึกษาหาความรู้ในคำสอนเกี่ยวกับกฎแห่งกรรมให้เข้าใจถึงความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันในชุมชนตำบลท่ามะเพือง อำเภอพิชัย ได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย” สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอในบทความนี้มี 3 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของพระมาลัย
2. เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
3. เพื่อวิเคราะห์คำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย” เป็นการศึกษาคำสอนเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลจากคัมภีร์ในพระพุทธศาสนา เอกสารงานวิจัย บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในพระมาลัย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล เขียนเป็นแบบบรรยายเชิงพรรณนา มีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือวรรณกรรม เรื่อง พระมาลัยลงไปโปรดสัตว์นรก รจนาโดย พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทธิเถระ ป.ศ.9)
2. ศึกษาความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
3. วิเคราะห์ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย สรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ โดยการบรรยายเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ประวัติความเป็นมาของพระมาลัย

เรื่อง พระมาลัย มีเนื้อสาระที่มีส่วนคล้ายกับพระสูตรสาเลยกสูตร และเวรัญชกสูตร ในพระสุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก กุฬมกวรรค ที่กล่าวถึงเหตุปัจจัยให้สัตว์บางพวกในโลกนี้ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก และอะไรเป็นเหตุปัจจัยให้สัตว์บางพวกในโลกนี้ไปเกิดในสุคติสวรรค์ เพราะการ

ประพตติธรรมเป็นเหตุให้ไปเกิดในอบาย ทุกติ วินิบาต นรก และการประพตติธรรมเป็นเหตุให้ไปเกิดในสุคติ สวรรค์ มีเรื่องเล่าว่า

ครั้งเมื่อพระรัตนตรัยยังประดิษฐานอยู่ในเกาะลังกา ยังมีพระมหาเถระองค์หนึ่ง มีนามปรากฏว่า มาลัยเถระ มีบุญญาธิการมาก มีปรีชาญาณเฉลียวฉลาดหลักแหลม มียศบริวารเป็นพระชีนาสพผู้ประเสริฐ มีจิตสงบระงับจากราคาทิกิเลสเป็นสมุจเฉทปหาน ปรากฏด้วยอิทธิฤทธิ์ศักดิ์ดาเดชประจุพระจันทร์ดวงพิเศษในวันเพ็ญ อันลอยเด่นอยู่บนนภาอากาศ เปล่งรัศมีโอบาสซชวัล แจ่มกระจ่างกลางนภลัยประเทศ พระคุณเจ้าผู้วิเศษอรหันตมาลัยนี้ ย่อมลงไปโปรดสัตว์นรก และขึ้นไปโปรดชาวสวรรค์เนือง ๆ เช่นเดียวกับพระมหาโมคคัลลานเถระเจ้าที่ยังคงดำรงชีพอยู่ ท่านได้ลงไปสู่เมืองนรก และท่านยังได้นำข่าวสารของสัตว์นรกมาบอกแก่หมู่ญาติพี่น้องทั้งหลายของพวกสัตว์นรกเหล่านั้น ซึ่งได้กระทำความอันเป็นบาป หยาบช้ำ ลามกไว้แต่ชาติก่อน จึงได้มาเสวยทุกขเวทนาอยู่ในนรกอย่างนี้ และขอให้ช่วยเตือนว่า ขอให้เขาอย่าได้กระทำความอันเป็นบาป เพราะถ้าเขาทำแล้ว ครั้นสิ้นชีวิตก็จะพากันมาสู่อบายทั้งสิ้น เรื่องนรก ผลกรรมนั้นจริง ๆ ขอให้พากันมีความสงสัยลังเลใจเลยแม้แต่น้อย ขอให้พากันทำแต่กรรมอันเป็นสุจริต ให้พากันหมั่นให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม ไหว้พระสวดมนต์เจริญเมตตาภาวนา ปลูกฝังศรัทธาของตนให้มั่นคงในพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ อ่อนน้อมต่อท่านผู้เป็นใหญ่ในตระกูลของตนเถิด เมื่อได้ทำบุญกุศลแล้ว ขอให้ญาติทั้งหลายจงได้อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลผลแห่งบุญนั้น มายังสัตว์นรกทั้งหลาย เพื่อพวกสัตว์นรกจะได้อนุโมทนา สำเร็จเป็นปัตตานุโมทนา มัยกุศลพ้นจากทุกขเวทนาในนิตยสถานที่นี่

หลังจากที่ท่านไปโปรดสัตว์นรก ณ เมืองนรกแล้ว พระมาลัยก็ไปสวรรค์บ้าง ครั้นได้เห็นเทพบุตร เทพธิดาเสวยสุขสำราญในสวรรค์ ก็กลับมาบอกพวกมนุษย์ให้อย่าพากันประมาท ให้พากันให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เจริญเมตตาภาวนา เพิ่มพูนบารมีให้ภิญโญยิ่ง ๆ ขึ้นไปเพื่อจะได้ไปเกิดในสวรรค์อย่างเทพบุตรเทพธิดาพวกนั้นบ้าง ทำให้พวกมนุษย์เกิดเลื่อมใส ศรัทธาทำบุญให้ทานเป็นการใหญ่ และเมื่อสิ้นชีวิตลงก็ได้ไปเกิดบนสวรรค์เสวยสุขสำราญตาม ควร แก่ กุศล ผล บุญของตน กุศลมีให้ทาน รักษาศีล 5 มั่นเป็นนิจ สมาทานอุโบสถทุกวันพระ ไหว้พระสวดมนต์ สดับรับฟังพระสัทธรรมเทศนาเป็นประจำนากันเจริญ สมถะและวิปัสสนามีได้ขาด ด้วยสามารถแห่งความไม่ประมาทในกองการกุศลดังกล่าวมา ครั้นสิ้นชีพวยชนม์จึงได้ไปบังเกิดในสวรรค์ เทวโลก ตามวาสนาบารมีแห่งตน ที่ได้สร้างสมอบรมมาแล้วแต่ปางหลังด้วยประการเช่นนี้ ก็จะได้เกิดทันศาสนาพระศรีอาริยมตไตรยบรมพงษ์โพธิสัตว์เจ้า ซึ่งจะมาตรัสในมนุสสโลกในอนาคตกาลเบื้องหน้า

กฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

กฎแห่งกรรม หมายถึง การกระทำที่ประกอบไปด้วยเจตนา เป็นเหตุมากกว่าเป็นผล มุ่งถึงกาลเป็นอดีต ปัจจุบัน อนาคตก็ได้ ไม่เฉพาะต้องเป็นอดีตอย่างเดียว คือ ปัจจุบันที่ทำอยู่นี้เป็นกรรม มองในแง่ลักษณะว่าดีหรือชั่วก็ได้ กรรมดีก็มี (กุศลกรรม) กรรมชั่วก็มี (อกุศลกรรม) ถือว่าเป็นกรรมทั้งสิ้น การทำกรรมมีอยู่ 3 ทาง คือ ทางกาย เรียกว่า กายกรรม ทางวาจา เรียกว่า วาจากรรม และทางใจ เรียกว่า มโนกรรม ความหมายที่แท้จริงของคำว่า “กรรม” เป็นคำกลางไม่ตีไม่ชัว หากยึดถือมันอยู่เพียงว่า สิ่งทั้งหลายย่อมเป็นไปเพราะกรรม ก็อาจจะไม่ถูกต้องนักเพราะสิ่งที่เกิดขึ้น แม้จะเป็นปรากฏการณ์อย่างเดียวกัน แต่ก็อาจจะเกิดมาจากเหตุคนละ

อย่างกัน ในการพิจารณาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า กรรมมีอยู่จริง สามารถส่งผลให้มนุษย์และเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายให้เสวยวิบากในลักษณะที่แตกต่างและไม่เหมือนกัน

กรรมที่ได้กระทำไปมีทั้งกรรมดี และกรรมไม่ดี หรือมีความประพฤติดี และมีความประพฤติไม่ดี ถ้าเป็นกรรมดีมีความประพฤติดีธรรม เรียกว่า กุศลกรรม ถ้าเป็นกรรมไม่ดีมีความประพฤติชั่วธรรม เรียกว่า อกุศลกรรม ทั้ง 2 อย่าง เป็นความประพฤดิที่แสดงออก 3 ทาง คือ ความประพฤติทางกาย เรียกว่า กรรม ความประพฤติทางวาจา เรียกว่า วจีกรรม ความประพฤติทางใจ เรียกว่า มโนกรรม

1. กุศลกรรม เป็นการกระทำที่ดี เป็นกรรมดี เป็นการกระทำที่เกิดจากกุศลมูล คือ โลภะ โทสะ อโมหะ เป็นบุคคลที่มีความประพฤติสม่ำเสมอ เป็นธรรม แบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ 1) กายสุจริต ความประพฤติชอบด้วยกาย มี 3 คือ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการลักทรัพย์ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการประพฤติผิดในกาม 2) วจีสุจริต ความประพฤติชอบด้วยวาจา มี 4 คือ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดเท็จ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดส่อเสียด เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดคำหยาบ เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดเพ้อเจ้อ 3) มโนสุจริต ความประพฤติชอบด้วยใจมี 3 คือ เป็นผู้ไม่เพ่งเล็งอยากได้ของเขา เป็นผู้มิจิตไม่พยาบาท เป็นสัมมาทิฐิ

2. อกุศลกรรม เป็นการกระทำที่ไม่ดี เป็นกรรมชั่ว เป็นการกระทำที่เกิดจากอกุศลมูล คือ โลภะ โทสะ หรือโมหะ เป็นบุคคลที่มีความประพฤติไม่สม่ำเสมอ เป็นอธรรม แบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ 1) กายทุจริต แบ่งออกเป็น 3 คือ เป็นผู้ฆ่าสัตว์ เป็นผู้ลักทรัพย์ เป็นผู้ประพฤติผิดในกาม 2) วจีทุจริต แบ่งออกเป็น 4 คือ เป็นผู้พูดเท็จ เป็นผู้พูดส่อเสียด เป็นผู้พูดคำหยาบ เป็นผู้พูดเพ้อเจ้อ 3) มโนทุจริต แบ่งออกเป็น 3 คือ เป็นผู้เพ่งเล็งอยากได้ของเขา เป็นผู้มิจิตพยาบาท เป็นมิฉฉาทิฐิ

กรรมสามารถแบ่งได้ตามหลักการให้ผลของกรรม 3 ประเภท

1. กรรมประเภทที่ 1 กรรมที่ว่าโดยหน้าที่ส่งผลให้ผู้กระทำกรรมพจน์กับวิบากกรรมตามที่ได้ก่อกรรมไว้ และกรรมนี้จะมีส่วนสัมพันธ์กับการอื่นด้วย มีอยู่ 4 หมวดด้วยกัน คือ

1) ชนกกรรม กรรมใดยอมทำวิบากนามขันธ์ และกัมมชรูปให้เกิดขึ้น กรรมนั้น ชื่อว่า ชนกกรรม เป็นกรรมที่ทำให้วิบาก และกัมมชรูปเกิดขึ้น ทั้งในปฏิสนธิกาลและประวัติกาล หมายความว่า สัตว์ทั้งหลายตายลงแล้ว เมื่อจะไปเกิดในภูมิต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในสังสารวัฏ เช่น ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานในดิรัจฉานภูมิก็ดี ไปเกิดเป็นเทวดาในเทวภูมิก็ดี หรือมาเกิดเป็นมนุษย์ในมนุษยภูมิก็ดี เหล่านี้ยอมเป็นไปด้วยอำนาจแห่งชนกกรรม ซึ่งทำหน้าที่ให้วิบาก และกัมมชรูปเกิดขึ้นในปฏิสนธิกาลทั้งสิ้น

2) อุปถัมภกกรรม กรรมใด ย่อมทำหน้าที่ช่วยอุปถัมภ์รูปนาม ที่เป็นวิบากของชนกกรรมให้เจริญ กรรมนั้น ชื่อว่า อุปถัมภกกรรมนี้ มีหน้าที่อุปถัมภ์ค้ำชูสัตว์ทั้งหลายที่เกิดในภูมิต่าง ๆ ให้ได้รับความทุกข์และความสุขตามสมควรแก่กรรมของตน

3) อุปปีฬกกรรม กรรมใด ย่อมทำหน้าที่เบียดเบียนกรรมอื่น ที่มีสภาพตรงข้ามกับตน กรรมนั้นชื่อว่า อุปปีฬกกรรม ส่วนท่านอุปปีฬกกรรม ย่อมทำหน้าที่เบียดเบียนซึ่งสุข และทุกข์อันกรรมอื่นให้บังเกิดให้อุบัติแล้วตัดซึ่งสุข และทุกข์อันกรรมอื่นให้บังเกิด มิได้เห็นเพื่อจะให้ผลแก่กรรมอื่น ตัดเสียซึ่งผลแห่งกรรมอื่น แล้วให้ผลด้วยตนเอง

4) อุปฆาตกรรม กรรมใด ย่อมทำหน้าที่เข้าไปฆ่ากรรมอื่น กรรมนั้น ชื่อว่า อุปฆาตกรรมนี้ มีหน้าที่เข้าไปฆ่ากรรมอื่น และวิบาก คือ ผลแห่งกรรมอื่นให้สิ้นลงอย่างเด็ดขาดทีเดียว เพื่อความเข้าใจในเรื่อง อุปฆาตกรรมนี้โดยง่าย ก่อนอื่นต้องทราบว่าอุปฆาตกรรมนี้ เมื่อจะกล่าวเป็นพวกเป็นฝ่ายก็ย่อมเป็น เช่นเดียวกับกรรมอื่น ๆ

2. กรรมประเภทที่ 2 กรรมที่ว่าโดยลำดับการให้ผล เมื่อได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นกุศลกรรมหรืออกุศลกรรม กรรมเหล่านี้จะมีความหนักเบาของกรรมต่างกัน กรรมชนิดไหนมีกำลังใหญ่ให้ผลก่อนเป็นลำดับแรก กรรมชนิดไหนมีกำลังรองลงมาให้ผลเป็นระดับรองลงมา กรรมชนิดไหนมีอาวุโส น้อยให้ผลเป็นลำดับหลัง จำแนกตามประเภทนี้ออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

5) ครุกรรม กรรมใด เป็นกรรมหนักแน่น เพราะกรรมอื่น ๆ ไม่สามารถที่จะห้ามการให้ผลได้ ชื่อว่า ครุกรรม ครุกรรมนี้เป็นกรรมหนักมาก สามารถที่จะให้ผลแก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของกรรมในชาติที่ 2

6) อาสันนกรรม การกระทำที่ดีหรือไม่ดี ในเวลาที่ใกล้จะตาย ชื่อว่า อาสันนกรรม ได้แก่ กรรม คือ การกระทำสิ่งที่ดีหรือกระทำสิ่งที่ไม่ดีในเวลาใกล้จะตาย

7) อาจิณณกรรม หรือพหุลกรรม กรรมใดที่บุคคลสั่งสมไว้ หรือกระทำไว้มาก กรรมนั้น ชื่อว่า อาจิณณกรรม อาจิณณกรรมนี้ ได้แก่ กรรม คือ การกระทำสิ่งหนึ่งนั้นแลอยู่บ่อย สั่งสมสิ่งที่ดีหรือไม่ดีไว้ใน สันดานของตนมาก ซึ่งต่างจากครุกรรม เช่น การฆ่าพ่อแม่ เป็นต้น

8) กตัตตกรรม หรือ กฏัตตวาปนกรรม หรือ กตัตตวาปนกรรม การกระทำอันใดชื่อว่า กรรม ก็โดยความเป็นกรรมที่สักว่ากระทำลงไปแล้วเท่านั้น กรรมที่สักว่าจะทำการไปแล้ว เรียกชื่อว่า กตัตต กรรมนี้ หมายถึงอกุศลกรรมและอกุศลกรรมที่สัตว์บุคคล ได้กระทำมาแล้วในอดีตภพ คือ ในชาติก่อน

3. กรรมประเภทที่ 3 กรรมที่ว่าโดยเวลาให้ผล ประเภทแห่งกรรมที่ว่าโดยเวลาที่ให้ผลนี้มีอยู่ 4 กรรมด้วยกัน

9) ทิฏฐธรรมเวทนิยกรรม กรรมใดที่สัตว์ทั้งหลายจะพึงได้ส่วย คือ ได้รับในอรรถภาพที่ปรากฏ ในชาตินี้ กรรมนั้นเรียกชื่อว่า ทิฏฐธรรมเวทนิยกรรม ถ้าผลกรรมที่เกิดหลังจากพ้นกำหนดนี้แล้ว ไม่จัดเป็นทิฏฐ ธรรมเวทนิยกรรมต่อไป จึงเป็นกรรมที่สามารถรับรู้ผลได้ทันในชาติเดียว

10) อุปปัชชเวทนิยกรรม ผลที่จะพึงได้รับในภพที่ 2 มีอยู่แก่กรรมนั้น ฉะนั้นกรรมนั้น จึงเชื่อว่า อุปปัชชเวทนิยกรรม อุปปัชชเวทนิยกรรมนี้ เป็นกรรมที่ให้ผลในชาติที่ 2 หมายความว่า เมื่อบุคคลทำ อุปปัชชเวทนิยกรรมนี้เข้าแล้ว ย่อมจะได้รับผลกรรมนั้นที่ตนทำนั้น ในชาติที่ 2

11) อปราปริยเวทนิยกร กรรมที่พึงจะได้รับในภพอื่น ชื่อว่า อปราปริยเวทนิยกรรม และอปรา ปริยเวทนิยกรรมนี้ เป็นกรรมที่ให้ผลในภพอื่น คือ ตั้งแต่ภพที่ 3 เป็นต้นไป เป็นกรรมที่ให้ผลในภพชาติต่อไป

12) อโหสิกรรม กรรมใดที่ชื่อว่าอโหสิกรรม คือ ทำสำเร็จไปแล้วก็ไซ้ เป็นกรรมก็ไซ้ ฉะนั้น กรรมนั้น จึงชื่อว่า อโหสิกรรม 1) สำเร็จเป็นอโหสิกรรม แต่ผลแห่งกรรมนั้นจะไม่เกิดขึ้นแล้วในอดีตก็หาไม่ 2) สำเร็จเป็นอโหสิกรรม แต่ผลแห่งกรรมนั้นจะได้เกิดอยู่ในปัจจุบันก็หาไม่ 3) สำเร็จเป็นอโหสิกรรม แต่ผลแห่ง กรรมนั้นจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ หาไม่

การหยุดให้พ้นกรรมว่า กรรมจะหยุดให้ผลด้วยเหตุ 3 ประการ คือ

1) หมดแรง คือ ให้ผลจนสมควรแก่เหตุแล้ว อุปมาเหมือนนักโทษที่ได้รับโทษตามกำหนดแล้ว ก็พ้นโทษ การให้ผลของกรรมก็เช่นเดียวกัน

2) กรรมจะหยุดให้ผลเมื่อกรรมอื่นเข้ามาแทรกแซงเป็นครั้งคราว ตัวอย่างในขณะที่กรรมชั่วให้ผลอยู่ซึ่งอาจเป็นครุกรรม เป็นต้น มันจะหยุดให้ผลชั่วคราวเมื่อบุคคลผู้นั้นทำกรรมดีแรง

3) บุคคลผู้ทำกรรมได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ตัดวิภวัญญะ คือ การเวียนว่ายตายเกิดเสียได้มีชีวิตอยู่เป็นชาติสุดท้าย กรรมย่อมไม่สามารถให้ผลในภพชาติต่อไปอีก

วิเคราะห์คำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย

เรื่อง พระมาลัยลงไปโปรดสัตว์นรก เป็นการกล่าวถึงการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลให้ไปเกิดในที่ต่าง ๆ ถ้าทำกรรมดี หรือการทำความดีก็จะไปเกิดในสุคติสวรรค์ ถ้าทำกรรมไม่ดี หรือการทำความชั่วก็จะไปเกิดในนอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก ดังนั้น กรรมที่ได้กระทำไปมีทั้งกรรมดี และกรรมไม่ดี หรือมีความประพฤติดี และมีความประพฤติไม่ดี ถ้าเป็นกรรมดีมีความประพฤติดีธรรม เรียกว่า กุศลกรรม ถ้าเป็นกรรมไม่ดีมีความประพฤติดิธธรรม เรียกว่า อกุศลกรรม ทั้ง 2 อย่าง เป็นความประพฤดิที่แสดงออก 3 ทาง ได้แก่

1. ความประพฤติทางกาย เรียกว่า กรรม ได้แก่ 1. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ 2. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการลักทรัพย์ 3. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการประพฤดิผิดในกาม

2. ความประพฤติทางวาจา เรียกว่า วชิกรรม ได้แก่ 1. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดเท็จ 2. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดส่อเสียด 3. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดคำหยาบ 4. เป็นผู้ละเว้นขาดจากการพูดเพ้อเจ้อ

3. ความประพฤติทางใจ เรียกว่า มโนกรรม ได้แก่ 1. เป็นผู้ไม่เพ่งเล็งอยากได้ของเขา 2. เป็นผู้มิจิตไม่พยาบาท 3. เป็นสัมมาทิฐิ

กรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยยังสามารถแบ่งได้ตามหลักการให้ผลของกรรม ได้แก่ กรรม 12 หรือ กรรมสี่ 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทที่ 1 โดยปากกาล คือ จำแนกตามเวลาที่ให้ผล ได้แก่ 1. ทิฏฐธรรมเวทนิยกรรม กรรมให้ผลในปัจจุบัน คือ ในภพนี้ 2. อุปัชชเวทนิยกรรม กรรมให้ผลในภพที่จะไปเกิด คือ ในภพหน้า 3. อปรายเวทนิยกรรม กรรมให้ผลในภพต่อ ๆ ไป เป็นกรรมที่ให้ผลในภพอื่น 4. อโหสิกรรม กรรมเลิกให้ผล ไม่มีผลอีก

2. ประเภทที่ 2 ว่าโดยกิจ คือ จำแนกการให้ผลตามหน้าที่ ได้แก่ 5. ชนกกรรม กรรมแต่งตั้งให้เกิด, กรรมที่เป็นตัวนำไปเกิด 6. อุปัตถัมภกกรรม กรรมสนับสนุน, กรรมที่เข้าช่วยสนับสนุนหรือซ้ำเติมต่อจากชนกกรรม 7. อุปปีฬกรรม กรรมบีบคั้น, กรรมที่มาให้ผลบีบคั้นผลแห่งชนกกรรม และอุปัตถัมภกกรรมนั้น ให้แปรเปลี่ยนทุเลาเบาบางไป 8. อุปฆาตกรรม กรรมตัดรอน, กรรมที่แรง ฝ่ายตรงข้ามกับชนกกรรม และอุปัตถัมภกกรรมเข้าตัดรอนการให้ผลของกรรมสองอย่างนั้น ให้ขาดไปเสียทีเดียว

3. ประเภทที่ 3 ว่าโดยปากทานปริยาย คือ จำแนกตามลำดับความแรงในการให้ผล ได้แก่ 9. ครุกรรม กรรมหนักให้ผลก่อน เป็นกรรมหนักแน่น เพราะกรรมอื่น ๆ ไม่สามารถที่จะห้ามการให้ผลได้ 10. พหุลกรรม หรืออาจิณณกรรม กรรมทำมากหรือกรรมชิน ให้ผลรองลงมาจากครุกรรม 11. อาสันนกรรม กรรม

จวนเจียน หรือกรรมใกล้ตาย 12. กตัตตกรรม กรรมสักว่าทำ การกระทำอันใดชื่อว่า กรรม ก็โดยความเป็นกรรมที่สักว่ากระทำลงไปแล้วเท่านั้น

หลักคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยมีความสอดคล้องกับหลักกรรม 2 ประการ ได้แก่

1. หลักโอวาทปาตีโมกษ์ 3 ประการ ได้แก่

(1) การละบาปทั้งปวง ย่อมแสดงให้เห็นว่า การทำบาปนั้นเป็นสิ่งที่ชั่วร้ายที่สุดในบรรดาพฤติกรรมของมนุษย์ที่ควรงดเว้น ไม่ว่าจะป็นทางกาย วาจาหรือจิตใจล้วนทำให้เกิดความทุกข์ยากเดือดร้อน และความหม่นหมองของบุคคลที่ประพฤตินั้น การนำคำสอนในข้อนี้ไปประพฤติปฏิบัติย่อมก่อให้เกิดอานิสงส์อย่างยิ่งยวดทั้งในโลกนี้และโลกหน้า กล่าวคือ ในโลกนี้ย่อมพ้นจากทุกข์ภัยทั้งปวงอันเกิดจากมนุษย์และอมนุษย์ส่วนในโลกหน้าหมายเอาในปรโลก คือ เมื่อจุดในภพภูมิโดยยอมเป็นที่รักของคนและเทวดาทั้งหลาย ชีวิตจะพบแต่สิ่งที่ดีงาม ด้วยเหตุนี้ ในหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาจึงนำมาแสดงไว้เป็นประการแรก เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำบาปนั่นเอง

(2) การทำความดีให้ถึงพร้อม ย่อมแสดงให้เห็นว่า การทำความดีนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุดของการเกิดเป็นมนุษย์ อาจกล่าวได้อย่างชัดเจนว่าการทำดีเป็นหน้าที่สำหรับมนุษย์นั่นเอง การดำรงชีวิตด้วยการเลี้ยงชีพให้ผ่านพ้นไปแต่ละวัน ๆ ถือว่าเป็นส่วนย่อยและเป็นเรื่องปกติธรรมดา หากแต่ภารกิจทั้งหลายที่เนื่องด้วยการเป็นอยู่นั้นต้องอาศัยหลักแห่งความดีเป็นแกนนำก็จะสนับสนุนจนเจือให้เกิดความเจริญงอกงาม ไพบูลย์ในทุกมิติของชีวิต หลักการทำความดีนั้นมีมากมาย แต่เมื่อสรุปแล้วเหลือเพียง 3 ประการ คือ ทำความดีทางกาย วาจา และจิตใจ โดยมีได้ทำตนและผู้อื่นให้เดือดร้อน

(3) การรักษาจิตใจให้ผ่องใส ย่อมแสดงให้เห็นว่า จิตใจนั้นเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาองค์ประกอบธาตุชั้นธรรมาของมนุษย์ การทำจิตใจให้ปราศจากกิเลสอาสวะทั้งปวงทั้งที่เป็นอย่างหยาบ ปานกลาง และละเอียดในชีวิตประจำวันย่อมเกิดอานิสงส์อย่างยิ่งยวด กล่าวคือ จิตใจตนเองไม่เศร้าหมองครองทุกข์ การที่จิตจะผ่องใสได้นั้นย่อมเกิดจาก 2 ประการแรกดังที่กล่าวแล้ว คือ การละเว้นจากการทำบาปทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม จึงส่งผลให้มีจิตใจที่ผ่องใสเบิกบานนั่นเอง

2. หลักเทวธรรม 2 ประการ ดังนี้

(1) หิริ หมายถึง ความละอายแก่ใจ ย่อมแสดงให้เห็นว่า ความละอายแก่ใจในสิ่งที่ทำ คำที่พูดใจที่คิดในทางทุจริตเป็นบาปกรรมอันหนักหน่วงไม่กล้าที่จะทำ เพราะถือว่าเป็นเรื่องเสียหาย การที่มีคุณธรรมข้อนี้ ย่อมเป็นเครื่องป้องกันบุคคลมิให้ประพฤติชั่วให้เสียหาย ซึ่งเหมือนเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม นั้นหมายความว่าทำให้เกิดความตระหนักระมัดระวังไม่ให้ผลอผลไปเินทางเสื่อมได้ โดยไม่ต้องมีใครมาคอยกำกับดูแลว่าจะทำสิ่งชั่วร้ายที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

(2) โอตตปปะ หมายถึง ความเกรงกลัวต่อบาป ย่อมแสดงให้เห็นว่า ความเกรงกลัวต่อบาปนี้เป็นเกราะป้องกันการประพฤติขั้นที่ 2 ที่คอยควบคุมมิให้กล้าทำความชั่ว เพราะเป็นสิ่งที่กระตุ้นเตือนให้ระมัดระวังยิ่งขึ้นต่อผลของการกระทำอันเป็นบาป ซึ่งมีทุกข์แสนสาหัสในภายหลัง ด้วยเหตุที่มีหลักธรรมข้อนี้ไว้อีกชั้นหนึ่งจึงเชื่อมั่นได้ว่าจะประคับประคองจิตใจของมนุษย์ให้ตั้งอยู่ในสิ่งที่ดีงาม

สรุป

เรื่อง พระมาลัยลงไปโปรดสัตว์นรก เป็นการกล่าวถึงการทำกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลให้เกิดในที่ต่าง ๆ ถ้าทำกรรมดี หรือการทำความดีก็จะไปเกิดในสุคติสวรรค์ ถ้าทำกรรมไม่ดี หรือการทำความชั่วก็จะไปเกิดในนอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก ดังนั้น กรรมที่ได้กระทำไปมีทั้งกรรมดี และกรรมไม่ดี หรือมีความประพฤติดี และมีความประพฤติไม่ดี ถ้าเป็นกรรมดีมีความประพฤติธรรม เรียกว่า กุศลกรรม ถ้าเป็นกรรมไม่ดีมีความประพฤติอธรรม เรียกว่า อकुศลกรรม ทั้ง 2 อย่าง เป็นความประพฤติที่แสดงออก 3 ทาง คือ ความประพฤติทางกาย เรียกว่า กรรม ความประพฤติทางวาจา เรียกว่า วาจกรรม ความประพฤติทางใจ เรียกว่า มโนกรรม

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “ศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในพระมาลัย กล่าวถึงเหตุปัจจัยที่ส่งผลทำให้มนุษย์ได้ไปเกิดในสถานที่ต่าง ๆ มี นรกกับสวรรค์ เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำกรรมต่าง ๆ ทั้งกรรมดี กรรมไม่ดีที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับงานวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักของกุศลกรรมบถ 10 งตเว้น เต็ดขาดจากอนันตริยกรรมทั้ง 5 ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ด้วยกันสร้างบุญกุศล คือ ทาน ศีล ภาวนา และให้ยึดมั่นในศีลธรรมอันดี

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่อง “ศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัย” ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เรื่องพระมาลัยที่มีความสอดคล้องกับพระสูตรในพระไตรปิฎก
2. ศึกษาเรื่องแนวทางปฏิบัติตามหลักสาราณียธรรมที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยเพื่อเป็น

แนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคม

บรรณานุกรม

ขุนวิจิตรมาตรา. (ม.ป.ป.). **สิ่งที่คิดเห็นในเรื่องคาวี**. พระนคร: สาสน์สวรรค์.

เปลื้อง ณ นคร. (2515). **ประวัติวรรณคดีสำหรับศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทธิเถร ป.ธ. 9). (2553). **พระมาลัยลงไปโปรดสัตว์นรก**. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: สำนักพิมพ์สัมปชัญญะ.

สายใจ อินทรมพรีย์. (2528). **วรรณกรรมในสมัยอยุธยาตอนปลาย**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.